

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

On behalf of:
Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation, Building and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

General Directorate of Energy
Ministry of Industry and Trade

Cơ hội và thách thức của điện nổi lưới từ nguồn năng lượng sinh khối, khí sinh học và chất thải
Ngày 19 Tháng 11 năm 2014, Thành phố Hồ Chí Minh

KHUNG PHÁP LÝ, TIỀM NĂNG VÀ CÁI NHÌN VỀ NGÀNH NĂNG LƯỢNG SINH HỌC TẠI VIỆT NAM

Nguyễn Đức Cường- Viện Năng Lượng

Nội dung

- 1 • Giới thiệu bối cảnh: Tổng sơ đồ phát triển điện VII
- 2 • Các chính sách và cơ chế khuyến khích năng lượng sinh học và chất thải ở Việt Nam
- 3 • Cơ chế hỗ trợ cho năng lượng sinh học và chất thải cho các dự án điện
- 4 • Cái nhìn từ khu vực tư nhân trong việc áp dụng các chính sách hiện tại
- 5 • Tóm tắt

17.11.2014 Page 2

1. Giới thiệu bối cảnh: Tổng sơ đồ phát triển điện VII

1. Định hướng phát triển điện và mục tiêu

Định hướng

- Phát triển năng lượng gắn với phát triển kinh tế-xã hội
- Sử dụng hiệu quả nguồn tài nguyên trong nước, xem xét hợp lý nhập khẩu điện và nhiên liệu, tài nguyên thiên nhiên đa dạng để phát điện và đảm bảo an ninh năng lượng
- Liên kết tài nguyên thiên nhiên, bảo vệ môi trường và phát triển bền vững
- Từng bước thiết lập thị trường điện, trong đó Chính phủ giữ quyền kiểm soát hệ thống truyền tải điện cho mục đích an ninh năng lượng

Những mục tiêu cụ thể

- Cung cấp 194-210 TWh vào năm 2015,; 330-362 TWh vào năm 2020; 695-834 TWh vào năm 2030
- Khuyến khích phát triển RE, hình thức công suất phát RE từ 3,4% năm 2010 lên 4,5% tổng điện phát ra trong năm 2020 và 6% vào năm 2030
- Đa dạng hóa đầu tư để tăng tính cạnh tranh và tăng hiệu quả kinh tế
- Thúc đẩy phát triển nhanh chóng điện khí hóa ở nông thôn, miền núi, khu vực đảo để đáp ứng mục tiêu gần 100% hộ gia đình có điện vào năm 2020

1. Giới thiệu bối cảnh: Tổng sơ đồ phát triển điện VII

2. NỘI DUNG PHÁT TRIỂN ĐIỆN

- Phát triển cân bằng điện ở khu vực miền Bắc, miền Nam và miền Trung, đảm bảo độ tin cậy để giảm tổn thất truyền tải, chia sẻ công suất dự trữ và khai thác hiệu quả nhà máy thủy điện
- Tăng điện gió tới ~ 1.000MW vào năm 2020, ~ 6200MW vào năm 2030
- Phát triển Sinh khối và **đồng phát** trong các nhà máy đường, tăng điện sinh khối tới 2.000MW vào năm 2030
- Thúc đẩy phát triển thủy điện, đặc biệt là thủy điện đa mục đích
- Điện Khí tự nhiên tăng tới: ~ 10400MW trong năm 2020; ~ 11300MW năm 2030
- Tối đa khai thác than trong nước cho phát triển nhà máy điện
- Phát triển năng lượng hạt nhân. Tổ máy đầu tiên sẽ được COD trong năm 2020, tổng công suất hạt nhân lên đến 10700MW năm 2030
- Phát triển các nhà máy điện LNG với tổng công suất vào năm 2020 là ~ 2.000MW
- Liên kết nối điện và giao dịch với các nước láng giềng

2. Chính sách và cơ chế khuyến khích năng lượng sinh học và chất thải

❖ Thông điệp chính sách chung từ Chính phủ Việt Nam

❖ Phát triển đồng bộ và hợp lý hệ thống điện, dầu khí, than, năng lượng mới và tái tạo, chú trọng phát triển năng lượng sạch, ưu tiên phát triển năng lượng mới và tái tạo ...

❖ (Điều 1 của Quyết định số 1855 / QĐ-TTg ngày 27 tháng 12 năm 2007 của Thủ tướng về việc phê duyệt "Chiến lược phát triển năng lượng quốc gia của Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2050").

❖ Ưu tiên phát triển nguồn điện từ RE (sinh khối, gió, năng lượng mặt trời, vv) tăng trưởng nhanh chóng, từng bước tăng tỷ lệ điện năng sản xuất từ các nguồn RE ...

❖ (Điều 1 của Quyết định số 1028 / QĐ-TTg ngày 21 tháng bảy năm 2001 của Thủ tướng về việc phê duyệt "Quy hoạch tổng thể phát triển điện lực quốc gia giai đoạn 2011-2020, với triển vọng đến năm 2030").

2. Chính sách và cơ chế khuyến khích năng lượng sinh học và chất thải

❖ Mục tiêu phát triển RE của Chính phủ

❖Phấn đấu tăng tỷ lệ các nguồn năng lượng mới và tái tạo tới khoảng 5% tổng năng lượng chính thương mại vào năm 2020; và khoảng 11% vào năm 2050.

❖ (Điều 1.2.b. của Quyết định số 1855 / QĐ-TTg ngày 27 tháng 12 năm 2007 của Thủ tướng về việc phê duyệt "Chiến lược phát triển năng lượng quốc gia của Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2050").

❖Đề tăng tỷ lệ phát điện cho nguồn RE lên đến 4,5% trong năm 2020 và 6% vào năm 2030 trong tổng số điện năng sản xuất.

❖ (Điều 1.2.b. của Quyết định số 1028 / QĐ-TTg ngày 21 tháng bảy năm 2001 của Thủ tướng về việc phê duyệt "Quy hoạch tổng thể phát triển điện lực quốc gia giai đoạn 2011-2020, với triển vọng đến năm 2030").

❖Ưu tiên phát triển nguồn điện từ sinh khối, đến năm 2020 điện sinh khối này sẽ có tổng công suất 500MW, lên đến 2.000MW vào năm 2030, chia sẽ 0,6% vào năm 2020 và 1,1% vào năm 2030.

❖ (Điều 1.3.a. của Quyết định số 1028 / QĐ-TTg ngày 21 tháng bảy năm 2001 của Thủ tướng về việc phê duyệt "Quy hoạch tổng thể phát triển điện lực quốc gia giai đoạn 2011-2020, với triển vọng đến năm 2030").

2. Chính sách và cơ chế khuyến khích năng lượng sinh học và chất thải

❖ Những thứ khác liên quan đến phát triển NLTT

Chiến lược tăng trưởng xanh quốc gia

Đẩy mạnh khai thác có hiệu quả và tăng tỷ lệ các nguồn mới và RE trong sản xuất và tiêu thụ năng lượng của quốc gia

(Điều 1.II.4. Quyết định số 1393 / QĐ-TTg ngày 25 Tháng 9 năm 2007 của Thủ tướng về việc phê duyệt "Chiến lược tăng trưởng xanh quốc gia").

❖ Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu

Tính kinh tế của các-bon thấp, tăng trưởng xanh trở thành chủ đạo trong phát triển bền vững; giảm thiểu phát thải khí nhà kính và tăng khả năng hấp thụ khí nhà kính dần trở thành chỉ tiêu bắt buộc để phát triển kinh tế - xã hội

(Điều 1.III.2. Quyết định số 2139 / QĐ-TTg ngày 05 Tháng 11 năm 2011 của Thủ tướng về việc phê duyệt "Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu").

2. Chính sách và cơ chế khuyến khích năng lượng sinh học và chất thải

Tên của khuôn khổ pháp lý	Được phê duyệt bởi	Ngày
Quyết định số 24/2014 / QĐ-TTg Phê duyệt cơ chế bao cấp giá điện sinh khối	Thủ tướng	24/03/2014
Quyết định số 31/2014 / QĐ-TTg, Phê duyệt cơ chế bao cấp giá điện chất thải	Thủ tướng	05/05/2014
Luật Điện lực số 24/2012 / QH13	Quốc hội	Sửa đổi 2012
Quyết định số 1208 / QĐ-TTg Phê duyệt kế hoạch phát triển (RE) điện quốc gia	Thủ tướng	21/07/2011
Nghị định số 04/2009 / NĐ-CP về ưu đãi, hỗ trợ cho các hoạt động bảo vệ môi trường	Chính phủ	14/1/2009
Quyết định số 2149 / QĐ-TTg Phê duyệt Chiến lược quốc gia về quản lý chất thải rắn đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2050	Thủ tướng	17/12/2009
Thông tư số 58/2008 / TTLT- BTC- BTN & MT Hướng dẫn thực hiện các dự án CDM	Bộ TN&MT và Bộ Tài chính	04/7/2008
Quyết định số 1855 / QĐ-TTg Phê duyệt "Chiến lược phát triển năng lượng quốc gia của Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2050 "	Thủ tướng	27/12/ 2007

3. Cơ chế hỗ trợ: Năng lượng sinh học & chất thải cho các dự án

Những Hỗ trợ chính:

- Hỗ trợ giá mua điện
 - Hỗ trợ thuế
 - Hỗ trợ cho cơ sở hạ tầng, sử dụng đất, lệ phí, vốn vay
- và những thứ khác

3. Cơ chế hỗ trợ: Năng lượng sinh học & chất thải cho các dự án điện

Hỗ trợ giá mua điện

Hỗ trợ kết nối lưới điện các dự án điện sinh khối (thực hiện từ ngày 10 tháng 5 năm 2014) và chất thải (thực hiện từ 20 tháng 6 năm 2014)

- EVN phải mua tất cả các điện từ các nhà máy điện sinh khối / chất thải nối lưới theo SPPA, mà không cần đàm phán
- Thời hạn hợp đồng mua bán điện: 20 năm, có thể gia hạn
- Sinh khối: dựa trên hai loại sinh khối :
 - @ FIT: tương đương với 5.8UScents / kWh - chưa bao gồm VAT cho bã mía
 - @ Chi phí tránh được: giá điện đã được tính toán bằng chi phí tránh được của 01 kWh của nhà máy nhiệt điện sử dụng than nhập khẩu .
- Chất thải: dựa trên hai loại công nghệ
 - @ FIT: tương đương với 10.05UScents / kWh - chưa bao gồm VAT để thiêu đốt
 - @ . FIT: : tương đương với 7.28UScents / kWh - chưa bao gồm VAT cho chôn rác

3. Cơ chế hỗ trợ: Năng lượng sinh học & chất thải cho các dự án điện

Hỗ trợ thuế

- **Thuế nhập khẩu:** Miễn thuế nhập khẩu đối với vật tư, thiết bị, thiết bị và máy móc nhập khẩu mà không được sản xuất ở VN (theo Quyết định 24/2014 / QĐ-TTg, Nghị định 04/2009 / ND-CP)
- **Thuế thu nhập doanh nghiệp:** miễn, giảm thuế cho các doanh nghiệp: hỗ trợ đặc biệt cho đầu tư
 - Miễn thuế 4 năm đầu, giảm 50% cho 9 năm tiếp theo.
 - Khả năng áp dụng thuế suất 10% được kéo dài lên đến 30 năm: Nếu các dự án được phân loại là sử dụng công nghệ cao hoặc mới và có nhu cầu đầu tư đặc biệt.

17.11.2014 Page 11

3. Cơ chế hỗ trợ: Năng lượng sinh học & chất thải cho các dự án điện

Hỗ trợ cơ sở hạ tầng/quyền sử dụng đất, phí , vốn vay và những thứ khác

Cơ sở hạ tầng/ sử dụng đất

- Miễn và giảm tiền sử dụng/thuê đất (Theo Quyết định số 24/2014/QĐ-TTg ; và Điều 10 Nghị Định 04/2009/ND-CP - giảm 50%, sẽ được thanh toán nhưng không muộn hơn 5 năm kể từ ngày giao) bao gồm :

- Diện tích nhà máy điện sinh khối/chất thải theo quy định
- *Mạng lưới truyền tải*
- *Các trạm truyền tải*

Phí

- Miễn phí bảo vệ môi trường (theo Điều 16 của Nghị định 04/2009/ND-CP)

Vốn vay mềm và CDM

- Mức lãi suất thấp (theo quy định của VDB)

Những thứ khác

Áp dụng CDM (Quyết định số. 130/2007/QĐ-TTg và thông tư liên quan số. 58/2008/TTLT- BTC-BTN&MT

17.11.2014 Page 12

4. Cái nhìn từ khu vực tư nhân trong việc áp dụng các chính sách hiện tại

Quy định: Điều kiện hạn chế

Dự án đầu tư năng lượng sinh khối phải tuân theo quy hoạch điện sinh khối khu vực và quy hoạch điện đã được duyệt.

Chủ đầu tư phải đệ trình báo cáo cho Bộ Công Thương phê duyệt, nếu dự án đầu tư không có trong các quy hoạch này.

Điểm đấu nối được xác định bởi hai bên trong quá trình đàm phán.

Chủ đầu tư có trách nhiệm đầu tư, vận hành và bảo dưỡng lưới điện kết nối nhà máy điện sinh khối đến điểm đấu nối.

Việc xây dựng dự án đầu tư có thể được thực hiện nếu nó đáp ứng các yêu cầu sau:

- > Giấy chứng nhận đầu tư đã được cấp
- > Các tài liệu hồ sơ mua điện đã được lập
- > Thỏa thuận kết nối được thực hiện
- > Thiết kế kỹ thuật đã được thẩm định

4. Cái nhìn từ khu vực tư nhân trong việc áp dụng các chính sách hiện tại

Chướng ngại vật

Giá thấp

Giá năng lượng vẫn được trợ cấp (ví dụ như than, điện)

- Chỉ duy nhất chi phí tài chính đã được bao gồm, không có chi phí bên ngoài (ví dụ, chi phí môi trường, chi phí xã hội)

Giá điện không hấp dẫn

- Mức giá hiện nay là không hấp dẫn trong quan điểm của nhà đầu tư
- Giá có đáp ứng kỳ vọng của nhà đầu tư?

Thiếu quy hoạch

- Số liệu thống kê không có sẵn
- Độ tin cậy dữ liệu không đầy đủ
- Hiện nay quy hoạch điện cấp tỉnh không được thực hiện. Danh sách dự án đầu tư đã không được phát triển.

Chi phí nhiên liệu và độ tin cậy cung cấp nhiên liệu ?

- Làm thế nào để đảm bảo cung cấp đầy đủ và ổn định sinh khối trong suốt vòng đời dự án (20 năm)
- Theo mùa và phụ thuộc vào các doanh nghiệp khác
- Thu gom và vận chuyển

5 Tóm tắt

- Việt Nam có tiềm năng lớn để phát triển sinh khối, chất thải cho điện; Tuy nhiên việc khai thác vẫn còn hạn chế và không tương ứng với tiềm năng của đất nước
- Chính phủ Việt Nam đặt mục tiêu cho phát triển năng lượng tái tạo, bao gồm sinh khối trong một lộ trình thích hợp đến năm 2020 và năm 2030.
- Các cơ chế Hỗ trợ đầu tư và khuyến khích đã được ban hành và cải thiện. Đây là cơ sở vững chắc để thúc đẩy sự phát triển của thị trường sinh khối và chất thải tại Việt Nam.
- Trợ giá, thuế suất mới và lập kế hoạch của các dự án điện sinh khối / chất thải đang được thực hiện để tạo điều kiện các quyết định của nhà đầu tư về đầu tư trực tiếp, liên doanh, cung cấp thiết bị và chuyển giao công nghệ...

17.11.2014 Page 15

Xin Cảm ơn

Nguyễn Đức Cường, Viện Năng Lượng

Email: cuongnd.re@gmail.com

Tel: 84 (0)912009700

17.11.2014 Page 16